

В.Щацька, Б. Яворський, О.Ростовський, О. Кузнєцова, Л. Масол, Ю. Алєв, Е Абдулін, Л. Школяр, О. Критська, Н. Вишнякова та інші. Гармонійне поєднання сприймання мистецтва та власного опанування його учнями, а також застосування набутого творчого досвіду в особистому та соціальному житті, - головні орієнтири наукових досліджень авторів. Музична педагогіка розподіляє думку загальної педагогіки щодо творчого розвитку учнів як головного дидактичного принципу навчання.

Креативна складова доповнює особистісний зміст освіти, на що вказує в „Сучасній дидактиці” А.В.Хуторський. Автор встановлює взаємозв’язки між розвитком культури та особистішим потенціалом учня через його продуктивну діяльність. Таким чином творча складова вважається суттєвою ознакою змісту особистісно-орієнтованої освіти. Процес творчості характеризується тим, що творець сам, своєю роботою і її результатами впливає не тільки на свій особистісний процес зростання, а ще й спонукає інших до особистісних позитивних змін.

У своїх роботах: „Підготовка вчителя до творчої роботи з учнями в системі безперервної музичної освіти”, „Творчий розвиток учнів засобами музичного мистецтва”, „Впровадження технологічного підходу до творчого розвитку школярів у системі музичного виховання”, „Визначення рівня творчих досягнень учнів 5-8 класів як проблема музичної освіти в умовах 12-бальної системи оцінювання” та інших ми вже торкалися питання змісту музичної освіти з боку сутності музичного навчання та пошуку критеріїв оцінки його творчих проявів. Зараз провідною функцією змісту музичної освіти слід вважати творчий розвиток учнів засобами музичного мистецтва, а творча складова передбачає розглядання учня як слухача, виконавця, композитора, що сприяє формуванню складових музичної культури. У поєднанні з музичним досвідом, музичною грамотністю та музично-творчим розвитком вони стають важливими інтегральними категоріями особистісно-зорієнтованого підходу в визначенні змісту музичної освіти та отримання практичного результату у вихованні людини-творця, її духовного становлення.

Бубнова І.С.

м. Суми (Україна)

ДИДАКТИКО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ МУЗИКИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Перша проблема, з якою стикається вчитель музики, - дидактико-методичне забезпечення діючої програми. З метою вирішення цієї проблеми у Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти розроблено та підготовлено до видання нотні хрестоматії (5-8 класи) для вокально-хорової роботи на уроках музики та у позакласній роботі, фонохрестоматії (5-8 класи), комплект портретів українських композиторів, навчальні

посібники „Українські музиці інструменти” (з комплектом листів аудіокасею) та „Музичні сходинки”.

Нотні хрестоматії складаються із двох частин. У першій частині представлені вокально-хорові твори відповідно до діючої програми. Друга частина - це додатковий матеріал, підібраний таким чином, що не тільки забезпечує виконання програми, а й дає змогу залучити учнів до кращих зразків пісенної творчості як композиторів-класиків різних епох (Й.С. Ба В.А.Моцарт, Ц.Кюї, М.Кармінський, Я.Дубравін тощо), так і народної зики, доступних дітям відповідного віку.

Виховання слухацької культури школярів безпосередньо пов'язане зі слуханням і аналізом-інтерпритацією музичних творів. Фонохрестоматії (16 аудіокасет) складені відповідно до діючої програми і дають можливість реалізувати поставлені завдання. Комплект портретів українських композиторів є також необхідним наочним забезпеченням викладання музики в школі

Навчальний посібник „Українські музичні інструменти” адресовано учням загальноосвітніх шкіл, учителям музики, керівникам гуртків. У посібнику викладена цікава пізнавальна інформація щодо українських музичних інструментів, історії їх виникнення, будови, особливостей звуко-виготовлення. Використання посібника та комплекту листівок із зображенням музичних інструментів, аудіокасети із записами музичних творів у виконанні презентованих інструментів, тобто поєднання слухового, зорового та розумового сприйняття, сприяє більш глибокому засвоєнню знань про музичні інструменти. До кожного розділу розроблено ряд творчих завдань та запитань, ще враховують вікові особливості учнів та сприяють стимулюванню інтересу дітей до пізнання музичної культури своєї Батьківщини.

„Музичні сходинки” - навчальні посібники для учнів початкової школи. Темі семестрів та музичний матеріал відповідають діючій програмі та змісту аудіокасет, що спрощує використання їх на уроках музики. Матеріал викладено з використанням сучасних педагогічних технологій.

На допомогу вчителю започатковано серію „Методичний камертон”, у якій вийшли-методичні рекомендації, присвячені вирішенню таких проблем, як „Вокально-хорова робота в школі”, „Дидактико-методичні особливості вивчення духовної музики України”, „Вокально-хорова робота в дитячому хоровому колективі”, „Культурологізація змісту освіти та застосування адаптаційної технології навчання в процесі викладання музики” тощо.

У серії „Натхнення” першими видані „Ліричні п'єси для фортепіано”, учителя навчально-виховного комплексу естетичного профілю №29 м.Сум Т.Мешко. Готуються до друку інші матеріали з досвіду роботи кращих вчителів області, керівників гуртків, нароби творчої групи.